

TEMATICKÉ OKRUHY RIGORÓZNEJ SKÚŠKY

Študijný odbor: učiteľstvo a pedagogické vedy
Študijný program: učiteľstvo hudobného umenia

1. Dejiny hudobnej výchovy do konca 18. storočia a dejiny hudobnej pedagogiky v 19. a 20. storočí.
2. Vývoj hudobného školstva a hudobnej výchovy v rámci všeobecného vzdelávania na Slovensku.
3. Vývoj hudobného umeleckého školstva na Slovensku v 20. storočí. Situácia základných umeleckých škôl v súčasnosti.
4. Didaktika hudobnej výchovy – pojem a miesto v štruktúre hudobnej pedagogiky.
5. Učiteľ a jeho úloha vo vyučovacom procese. Vzdelávanie učiteľov. Príprava na povolanie. Formy ďalšieho vzdelávania učiteľov. Osobnosť učiteľa hudobnej výchovy.
6. Pedagogické koncepcie a metódy výučby hudobnej interpretácie so zreteľom na analyticko-syntetický prístup, imitáciu a rozvoj tvorivej samostatnosti študenta.
7. Hudobná pedagogika – charakteristika vednej disciplíny a jej miesto v systematike hudobnej vedy. Vzťah hudobnej pedagogiky k iným disciplínam. Hudobná pedagogika a kooperujúce muzikologické disciplíny.
8. Vonkajšie determinanty hudobného vývoja dieťaťa – prostriedky masovej komunikácie, vplyv rodiny a školských zariadení. Vplyv médií na umeleckú a hodnotovú orientáciu detí a mládeže. Zmena správania.
9. Správanie v záťažových situáciách – reakcie na záťaž. Tréma, úzkosť, strach – aktivizačné a relaxačné prostriedky. Špecifiká práce s talentovanými žiakmi (Nadanie, talent, genialita.) Tvorivosť v oblasti hudby – tvorivosť v interpretácii aj v oblasti aktívneho utvárania hudobno-významových a hudobno-štruktúrnych celkov.
10. Psychológia hudobného vnímania a percepcie. Poruchy hudobných schopností a špecifiká práce s hudobne zaostávajúcimi žiakmi.
11. Hlasová a spevácka výchova. Hlasová hygiena. Vokálno-intonačné metódy od stredoveku po súčasnosť.
12. Diagnostika umeleckého talentu a etické, psychologické a pedagogické aspekty prijímacieho konania do základných umeleckých škôl v kontexte požiadaviek inklúzie.
13. Pedagogická interpretácia hudobného diela. Kritériá výberu skladieb na počúvanie. Didaktická redukcia a komplementárne činnosti.
14. Význam analýzy hudobného diela ako východiska pre kvalifikovanú interpretačnú realizáciu v procese umeleckého vzdelávania.
15. Špecifiká umeleckého vzdelávania v oblasti hudobnej interpretácie v kontexte individuálneho pedagogického prístupu, rozvoja technických zručností a estetického cítenia interpreta.
16. Kritériá hodnotenia kvality hudobnej interpretácie v kontexte vzťahu medzi technickou presnosťou, štýlovou autenticitou a individuálnym umeleckým prejavom.
17. Periodizácia hudobného vývinu osobnosti, charakteristika etáp hudobného vývoja dieťaťa – prenatalný a perinatálny vývin, obdobie hry a predškolského veku, školský vek, adolescencia, obdobie stabilizácie v profesii, kritické obdobia a staroba.
18. Práca s umeleckými súbormi na základných umeleckých školách ako prostriedok rozvoja kolektívnej hudobnej interpretácie a sociálnych kompetencií žiakov.

19. Vplyv technologických inovácií a digitalizácie na proces umeleckého vzdelávania v hudobnej interpretácii v podmienkach súčasnej globalizovanej spoločnosti.
20. Psychológia cviku, inštrumentálnej hry a interpretácie. Činitele ovplyvňujúce rozvoj inštrumentálnych zručností.

Odporúčaná literatúra:

- BERGER, Roman: *Hudba a pravda*. Bratislava: Orman, 1997.
- BREZINA, Pavol : *Technika a technológie v hudobnom vzdelávaní – východiská, stav, perspektívy*. UKF v Nitre 2018
- BURLAS, Ladislav: *Teória hudobnej pedagogiky*. Prešov: FHvPV PU Prešov, 1997.
- BURLAS, Ladislav: *Hudba – komunikatívny dynamizmus*. Bratislava: NHC, 1998.
- ELSCHEK, Oskár: *Hudobná veda súčasnosti*. Bratislava: Veda SAV, 1984.
- FRANĚK, Marek: *Hudební psychologie*. Praha: AMU, 2004.
- FUKAČ, Jiří – POLEDŇÁK, Ivan – VEREŠ, Jozef: *Hudobná pedagogika. Učebné texty*. Nitra: UKF, 1988.
- HAUWE, P.: *Hudební školka*. Praha: Wingra, 1994.
- HERDEN, Jaromír: *Hudba pro děti a mládež*. Praha: SPN, 1979.
- HERDEN, Jaromír: *Hudba jako řeč*. Praha: Scientia, 1998.
- HERDEN, Jaromír: *My pozor dáme a nejen posloucháme 1., 2.* Praha: Scientia, 1994, 1997.
- HERDEN, Jaromír – JENČKOVÁ, Eva – KOLÁŘ, Jiří: *Hudba pro děti*. Praha: Univerzita Karlova, 1992.
- HOLAS, Milan: *Profesionální hudební výchova a integrativní hudební pedagogika*. Praha: PedF UK, 1994.
- HOLAS, Milan: *Hudební pedagogika v profesionální hudební výchově*. Praha: AMU, 1995.
- HOLAS, Milan – HYNOUŠ, Jan: *Psychická a fyzická příprava hudebníka*. Praha: AMU, 1996.
- HORÁK, Vladimír – KOULA, Vladimír: *Hudba pro děti a mládež*. Praha: SPN, 1976.
- JENČKOVÁ, Eva: *Hudba a pohyb ve škole*. 2. vyd. Hradec Králové: Tandem, 2005.
- KOL. AUTOROV: *Integrované možnosti hudby a umelecká výchova dětí a mládeže*. Bratislava, 1991.
- KOL. AUTOROV: *Ars sonans*. Nitra: PF UKF, 2004.
- KOL. AUTOROV: *Kapitoly z hudobnej pedagogiky*. In: Slovenská hudba, 28, 2002, č. 2.
- KRBAŤA, Peter: *Psychológia hudby (nielen) pre hudobníkov*. Prešov: Matúš Music, 1994.
- KRESÁNEK, Jozef: *Úvod do systematiky hudobnej vedy*. Bratislava: SPN, 1980.
- KURKOVÁ, Libuše: *Dětská tvořivost v hudbě a pohybu*. Praha: SPN, 1981.
- LANGSTEINOVÁ, Eva: *Zvyšovanie efektívnosti vyučovania hudobnej výchovy na základnej škole*. Banská Bystrica: FHV UMB, 1996.
- LISSA, Zofia: *Nové štúdie z hudobnej estetiky*. Praha: Editio Supraphon, 1982.
- MAZUREK, Jan: *Hudba pro děti a mládež*. Ostrava: PF, 1984.
- MELKUS, Libor: *Rozvoj dětské hudební představitosti*. Praha: Editio Supraphon, 1970.
- MICHELS, Paul: *O hudebních schopnostech a dovednostech*. Praha: Editio Supraphon, 1967.
- POLEDŇÁK, Ivan: *Stručný slovník hudební psychologie*. Praha: Editio Supraphon, 1984.
- POLEDŇÁK, Ivan – FUKAČ, Jiří: *Hudební pedagogika*. Brno: Opus musicum, 1976.
- SEDLÁK, František: *Hudobný vývoj dětí ať ať*. Praha: SPN, 1974.
- SEDLÁK, František: *Psychologie hudebních schopností a dovedností*. Praha: Supraphon, 1989.
- SEDLÁK, František: *Základy hudobní psychologie*. Praha: SPN, 1990.
- STIBOROVÁ, Zora: *Hudobno-pohybové hry*. Ostrava: PdF OU, 1996.
- SZAKALLOVÁ, Katarína: *Hudobno-pohybová výchova*. Nitra: VŠP, 1996.
- ŠIMANOVSKÝ, Zdeněk: *Hry s hudbou a techniky muzikoterapie*. Praha: Portál, 1998.
- TEPLOV, Boris Michajlovič: *Psychologie hudebních schopností*. Praha: Státní hudební nakladatelství, 1965.
- WAUGH, Alexander: *Vážna hudba. Nový prístup k poslechu*. Bratislava: Slovo, 1995.
- ZENKL, Luděk: *Úvodní kapitoly ke studiu hudební výchovy*. Ostrava: PF, 1983.

Zborníky a časopisy

Musica viva in schola

Slovenská hudba

Múzy v škole

Naša škola

Hudební výchova

Hudobný život, Opus musicum